

ISSN 1407-9321

TV programma
10. oktobris –
16. oktobris

Arhitektūra ir filozofija

● Preiļu rajonā pirmoreiz notikušajā arhitektu dienā tikās bijušie un pašreizējie kolēģi: Olga Pekareva (no kreisās), Inga Ancāne, Viktors Nikolajevs, Gunta Skreiverē, Intis Svirskis. Foto: A. Stepanovs

Pasaules Arhitektu dienā, ko pieņemts atzīmēt 3. oktobrī, uz tikšanos rajona padomē tika aicināti Preiļu rajonā pašreiz praktizējošie un arī bijušie arhitekti.

Svētku noskaņu radīja rajona padomes izpilddirektore Ainas Pastores apsveikums, ziedi arhitektiem. Pēc tam aizsākās saruna par vairākām tēmām. Piemēram, kāpēc rajonā ir tik maz arhitektu, kādēļ vidusskolu absolventi neizvēlas šo profesiju?

Arī «Novadnieks» vēlējas noskaidrot arhitektu uzskatus par to, kāpēc mūsdienās, kad plašā izvēlē pieejami celtniecības un apdares materiāli, pilsētas, ciemati un mājas kļūst aizvien līdzīgākas viena otrai, zaudē savu seju. Kā piemērs tam ir arī Preiļi un Līvāni, kur veikaliem, bankām, skolām, degvielas uzpildes stacijām, iestādēm, aptiekām, uzņēmumu birojiem,

sociālās un medicīniskās aprūpes, pašvaldību, servisa nozares un citām ēkām ir pilnīgi vienādas plastmasas ārdurvis un logi. Kur paliek individuālais, oriģinālais, arhitektoniski skaists risinājums un ko šajā jomā var darīt arhitekts? Kopā ar rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas darbiniekiem arhitektu dialogs turpinājas pie svētku kliņģera un kafijas, nonākot pie domas par rajona arhitektu darba atspoguļojumu kopīgā izstādē, kurā būtu skatāmas realizētās ieceres un projekti.

Arhitekts Viktors Nikolajevs jau septiņus gadus strādā Daugavpils pilsētas domē par apbūves galveno būvzinieci, bet pirms tam divdesmit gadi aizvadīti arhitekta amatā Preiļu rajonā. Atceroties šo

periodu, Viktors Nikolajevs stāstīja, ka toreiz izdevās sasniegt iecerēto mērķi — izveidot projektēšanas grupu, kurā apvienotos arhitekti un būvnieki. Tajā strādājuši profesionāli, labi izglītoti arhitekti, Rīgas un Maskavas augstskolu absolventi, kas spējuši saprast arī vietējās vides dzīvotāju mentalitāti. Toreiz arhitekta izpausmes spējas bija ierobežotas, nācās vadīties no tipveida projektiem, taču arhitekti atrada iespējas tos padarīt izteiksmīgākus. Tagad šādu ierobežojumu vairs nav, taču nereti jūtams, ka arhitekts ir nevis profesionālis, bet diletantis. Darbā nav jūtama arhitektūras filozofija. Šo situāciju rada pasūtītāji, kas diktē vēlmes atbilstoši savai maksātspējai.

Preiļu rajons ir ļoti interesants etnogrāfiskā ziņā, un šo kultūras mantojumu vēlams saglabāt, atzina arhitekts.

No rajonā uzbūvētajiem objektiem, kuriem projektus veidoja arhitektu grupa, Viktors Nikolajevs visaugstāk vērtē pirts un veselības kom-

pleksu Preiļos, skolu sporta zāles Preiļos un Līvānos, bērnu mākslas skolu Līvānos.

Arhitektūra nav tehniska profesija, kā to daudzi domā, uzsvēra Viktors Nikolajevs, arhitektūra ir filozofija, ētika un estētika. Arī Latgales arhitektūrai ir savas īpatnības, kas izjūtamas kā vienotība starp ēku un zemi. Arhitekts atzina, ka sen nebija apciemojis Preiļus, taču šajā reizē patiešām ievērojis vienveidību atjaunotajos vai arī no jauna uzceltajos objektos, kas raksturīgi arī citām pilsētām. Vienādība juntu segumu, logu, durvju izvēlē atkarīga no pasūtītāja prasībām un arhitekta profesionalitātes.

Intis Svirskis, Līvānu novada domes galvenais speciālists celtniecības jautājumos, būvvaldes vadītājs un būvinspektors, runājot par profesijas zemo popularitāti skolēnu vidū, stāstīja par saviem novērojumiem skolā, kurā vienu gadu mācījies tehnisko grafiku.

Turpinājums 3. lappusē

ZIŅAS

Latvijas skolu reitingā Preiļu rajona skolām augsti panākumi

Draudzīgā aicinājuma balvas – Gudrības pūci, Globusu un Stikla kalnu šogad nopelnījušas četras rajona skolas, kas ir apsveicams pedagogu darba rezultāts. Pilsētu skolu grupā 59 skolu konkurencē otro vietu ieguva Preiļu Valsts ģimnāzija. Starp lauku skolām sestajā vietā atrodas Jaunsilavas pamatskola, septītajā Priekuļu pamatskola, devītajā – Rudzātu vidusskola. Lauku skolu reitinga tabulā kopumā novērtētas un iekļautas 95 skolas.

Draudzīgā aicinājuma balvas izpelnās tās skolas, kuru pedagogi sagatavojuši visvairāk olimpiāžu un zinātnisko darbu konkursu laureātu. Skolu reitinga sistēmu izstrādājis bijušais Draudzīgā aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas direktors Jānis Ende. Īpašā atzinības zīme ir Gudrības pūce, to saņēma Preiļu Valsts ģimnāzija. Jaunsilavas pamatskola nopelnījusi Globusu, Priekuļu pamatskola un Rudzātu vidusskola – Stikla kalnu.

Balvu pasniegšana skolu vadītājiem svinīgos apstākļos notika Nacionālajā operā.

Nenokavējiet semināru augļkopībā

Otrdien, 11. oktobrī, pulksten 11.00 Preiļu lauku konsultāciju biroja telpās (Raiņa bulvārī 21b) notiks seminārs augļkopībā, informē speciāliste augļkopības jautājumos Inese Magdalenoka.

Latgales reģiona dārzkopības konsultante Janīna Kursīte interesentiem stāstīs par labākajiem augļu koku stādīšanas laikiem, jaunajām šķirnēm, augļu dārzu pasargāšanu no ziemas sala un iezīmošanas paņēmieniem.

Līvānos ires tarifs pieaugs pavasarī

No nākošā gada aprīļa iedzīvotājiem varētu palielināties maksājumi par īri (neprivatizētajos dzīvokļos) vai apsaimniekošanu (privatizētajos dzīvokļos). Sakarā ar degvielas, elektrības, gāzes un minimālās algas pieaugumu SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» vērsusies domē ar lūgumu akceptēt tarifu palielinājumu. Ires maksa nav paaugstināta no 1999. gada un tas uzņēmumam nes zaudējumus. Turpmāk uzņēmums apsaimniekos arī māju iekšējos siltumtīklus, kas radīs papildus izdevumus. Tomēr tarifu pieaugums nebūs pārāk liels 2-4,6 santīmi par m². Apsaimniekošanas maksa privatizētajos dzīvokļos ar centrālapkuri no aprīļa būs 11,1 santīms iepriekšējo 8,9 santīmu vietā par m² (dzīvokļos bez centrālāpkures – 10,2 santīmi par m²). Ires maksa neprivatizētajos dzīvokļos ar centrālāpkuri no aprīļa būs 14,1 santīms iepriekšējo 9,5 santīmu vietā par m² (dzīvokļos bez centrālāpkures – 13,2 santīmi par m²). Jaunie tarifi stāsies spēkā tikai pēc 6 mēnešiem – 2006. gada aprīlī.

Atklās plāksni priestera Antona Juhņeviča piemiņai

8. oktobrī pulksten 14.00 pie Vanagu baznīcas Vārkavas novadā notiks Vanagu priestera Antona Juhņeviča simtgadei veltīts pasākums. Antons Juhņevičs ienācis novada un rajona vēsturē kā pirmās partizānu kaujas un Latvijas Tēvijas sargu (partizānu) apvienības vadītājs.

Kā informēja Vārkavas novada domes izpilddirektors Elmārs Sparāns, līdzekļus piemiņas plāksnes izgatavošanai piešķirusi Latvijas Nacionālo partizānu apvienība, bet pašvaldība parūpējusies par apkārtnes sakopšanu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pēc 14. oktobra dzērumā pie auto stūres pieķertos arestēs

Beidzot norimušas runas par iespējamo klūdu oficiālajā laikrakstā «Latvijas Vēstnesis», iz sludinot Saeimas pieņemtos grozījumus Administratīvo pārkāpumu kodeksā – administratīvais arests patiešām tiks piemērots visiem aizturētajiem autovadītājiem, kuru organismā tiks konstatēta vairāk nekā viena promile alkohola.

Nemot vērā to, ka Latvijā auto avārijās ik gadu iet bojā vairāk nekā pustūkstošs cilvēku, lielākā daļa sabiedrības šādu likuma bardzību atbalsta. Arī statistika liecina, ka valstī ik dienu policija aiztur 10 līdz 15 šoferus, kuru reibums pārsniedz vienu promili. Drīz policijai būs tiesības ikvienu šoferi, kura organismā tiks konstatēta vairāk kā viena promile alkohola, aizturēt un nogādāt izolatorā. Vainīgo autovadītāju vispirms aizvedīs pie tiesneša, kurš lems, cik ilgam jābūt arestam (maksimāli – 15 diennaktis), bet viņa mašīnu novietos maksas stāvlaukumā. Kad viņš būs izcietis arestu un samaksājis piespriepto sodu (līdz 500 latiem), tas varēs saņemt savu auto atpakaļ, lai gan braukt varēs tikai pēc gada vai diviem, kad būs atguvis atņemto autovadītāja apliecību.

Latvijā dzimst vairāk bērnu

Šī gada astoņos mēnešos Latvijā piedzimuši 14 530 bērni, kas ir par 620 vairāk nekā tajā pašā laikā pērn. Labklājības ministrija uzskata, ka viens no šī priecīgā fakta iemesliem ir palielinātās māmiņu algas, tomēr sociologi norāda citu cēloni – pašlaik pasaulē nāk mazuli 80. gadu bērniem, bet toreiz dzimstība bija ievērojami augstāka nekā pašlaik. Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati liecina, ka dzimstība nepieaug visos valsts reģionos vienādi, piemēram, Latgalē tā joprojām tradicionāli ir viszemākā, bet augstāki dzimstības rādītāji ir Kurzemē un Zemgalē.

Visaugstākais dzimstības skaits Latvijā pēkara periodā bija 1987. gadā – 42 100, bet pērn tikai 20 334 mazuli, pie tam 45% no viņiem piedzima neregistrētā laulībā.

Arodbiedrības draud ar jaunām protesta akcijām

Pēc Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības rīkotā piketa, kas Rīgā, Doma laukumā notika 1. oktobrī, iespējams, tiks rīkotas jaunas protesta akcijas. Arodbiedrības negrāsas atteikties no savas prasības – paaugstināt minimālo algu līdz 100 latiem, ar nodokļiem neapmieramo minimumu noteikt vismaz 60 procentu apmērā no minimālās algas valstī, kā arī samazināt pievienotās vērtības nodokli atsevišķiem pārtikas produktiem.

Arodbiedrību pārstāvji uzskata, ka līdzekļus šiem mērķiem nākamā gada budžetā var atrast. Divu nedēļu laikā budžeta aprises jau būs skaidras, tad arī tiks lemts par jaunu protesta akciju nepieciešamību, iespējams, arī par tik radikālu soli kā streiku.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tāl. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

LĪVĀNU NOVADĀ

● 29. septembrī notika Līvānu novada domes kārtējā sēde.

Parādu piedzīs bezstrīda kārtībā

Pašvaldība izskatījusi administratīvo lietu par nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) parāda piedziņu no SIA «APP 99» (Baznīcas iela 29, Līvāni). Uzņēmums nav nokārtojis saistības par Ls 1067,10 (dati - 2005. gada 15. septembrī). Jautājums tika skatīts domes finanšu komitejā 2005. gada 19. jūlijā, uzklautot arī SIA «PP 99» skaidrojumu. Tomēr parād-saistības netika nokārtotas, tādēļ pašvaldība pieņēma lēmumu piedzīt no SIA «APP 99» NĪN par ēkām un būvēm parāda summu Ls 1067,10 apmērā, kā arī izdevumus, kas saistīti ar piedziņu, bezstrīda kārtībā, piedziņu vērstot uz parādnieka naudas līdzekļiem un īpašumu. Ja prasība 30 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas netiek izpildīta labprātīgi, lēmums tiks nosūtīts piespiedu izpildei. Lēmumu var pārsūdzēt saskaņā ar pastāvošo likumdošanu.

Naudas balvas sportistiem

Apstiprināti domes saistošie noteikumi «Noteikumi par naudas balvu piešķiršanu Līvānu novada sportistiem», kas nosaka kārtību un apmēru, kādā novada sportistiem, komandām un treneriem piešķiramas naudas balvas. Atbilstoši likumdošanai turpmāk lēmumu par balvu piešķiršanu tiesīga pieņemt Līvānu novada dome.

Reģistrē zemesgrāmatā

Uz Līvānu novada pašvaldības vārda nolemts ierak-

stīt zemesgrāmatā zemes gabalu 1450 m² platībā, uz kura atrodas pašvaldības stāvlaukums (Dome sielā – pretī Līvānu slimnīcai). Zemes gabalam piešķirta adrese Domes iela 2. Ierakstīšana zemesgrāmatā veicama, lai nodrošinātu uz zemes gabala esošā stāvlaukuma rekonstrukciju atbilstoši apstiprinātajam detalplānojumam.

Par galvojuma sniegšanu

Dome lūgs Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomi atļaut Līvānu novada domei iesniegt galvojumu SIA «Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija» aizņēmuma nodrošinājumam 2006. gadā EUR 97 477 (Ls 68 506,84) apmērā uz 20 gadiem ar procentu likmi 4% gadā projekta «Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Dienvidlatgales reģionā» realizēšanai, atmaksu garantējot ar domes finanšu līdzekļiem.

Par ko maksā algu deputātam?

Apstiprināti noteikumi «Par atlīdzību, kādu Līvānu novada domes deputāti saņem par piedalīšanos novada domes, komiteju, komisiju sēdēs un citu pienākumu pildīšanu, kā arī atlīdzības apmēra noteikšanu par izdevumiem, kas radušies, izpildot deputāta pienākumus, un tā piešķiršanu tiesīga pieņemt Līvānu novada dome.

Atlīdzība paredzēta par darbu domē, komitejās, komisijās un darba grupās, atbilstoši nostrādāto stundu skaitam. Par citu pienākumu veikšanu deputāts saņem Ls

45 mēnesī, komiteju priekš-sēdētājs – Ls 50 mēnesī, bet domes priekšsēdētāja vietnieks – Ls 150 mēnesī (līdz šim vietnieks strādāja bez atalgojuma). Deputāta pienākumos ir:

- iedzīvotāju pieņemšana;
- piedalīšanās publiski izziņotās tikšanās ar vēlētajiem;
- ar domes lēmumu projektu sagatavošanu saistīto izziņas materiālu vākšana, izpēte un apkopšana;
- iedzīvotāju sūdzību un iesniegumu izskatīšana, kā arī atbildes sagatavošana un sniegšana;
- citi pienākumi.

Atbalsta 1. vidusskolas ieceri

Dome izvirzījusi Līvānu 1. vidusskolu pilotskolas statusa piešķiršanai LR Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības satura un eksaminācijas centra ES struktūrfondu nacionālās programmas «Mācību kvalitātes uzlabošanas datorzinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos vidējā izglītībā» ietvaros īstenojamajā projektā «Mācību satura izstrāde un skolotāju tālākizglītība dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos». Pilotskolas statusa piešķiršanas un projekta atbalstīšanas gadījumā pašvaldība nodrošinās līdzfinansējumu Ls 26 397,14 apmērā eksakto mācību priekšmetu kabinetu remontiem. Savukārt laboratoriju aprīkošanu un pedagogu apmācību apmaksās valsts.

Par koku ciršanu ārpus meža zemes

Atbilstoši likumdošanai

turpmāk lēmumu par atļauju koku ciršanai ārpus meža zemes būs tiesīga pieņemt tikai Līvānu novada dome (nevis komisijas). Tādēļ apstiprināti saistošie noteikumi «Saskaņošanas kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes Līvānu novada teritorijā».

Būvvalde jaunā sastāvā

Arhitekts Inga Ancāne atbrīvota no būvvaldes vadītājas pienākumu pildīšanas. Turpmāk būvvaldes vadītāja pienākumus veiks Intis Svīrskis, bet būvvalde darbosies sekojošā sastāvā: Intis Svīrskis – būvvaldes vadītājs, inspektors; Inga Ancāne, Uldis Skreivers, Uldis Bērziņš, Tekla Zute – būvvaldes locekļi.

Intis Svīrskis turpmāk vadīs arī ēku un būvju pieņemšanas ekspluatācijā komisiju.

Nepagarinās sakņu dārzu nomas līgumus

Lai sakārtotu pašvaldībai piederošo teritoriju pretī Latgales mākslas un amatniecības centram, kas patlaban izskatās nepievilcīga, jo uz tās atrodas dārzi ar pagaidu būvēm, dome lēma vairs nepagarināt zemes nomas līgumus ar sakņu dārzu lietotājiem. Nomas līgumslēgti tikai uz gadu, nākamās teritorijās nav atļauta nekāda būvniecība. Sakņu dārzu nomnieki no nr. 161 līdz nr. 191 dārzam tiks brīdināti par nomāto zemes gabalu atbrīvošanu un sakārtošanu līdz 2005. gada 31. decembrim.

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Dažādi autobusi, dažādas pieturas

«Novadnieka» redakcijā ar lūgumu palīdzēt noskaidrot situāciju griezās kāds Preiļu iedzīvotājs. Viņš, tāpat kā vairāki desmiti citu siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotāju kopš 2004. gada aprīļa nav saņēmuši Preiļu novada domes atbildīgo amatpersonu atbildi uz savu iesniegumu.

Mikrorajona iedzīvotāji bija griezušies novada domē ar lūgumu pārcelt autobusu pieturu, kura atrodas ārpus mikrorajona robežām šosejas malā pretī akciju sabiedrībai «Preiļu siers», tuvāk dzīvojamām mājām, kur jau vairākus gadus ierīkota pilsētas maršrutu autobusu pieturvietas. Pašlaik darbojas divas autobusu pieturvietas,

viena – pilsētas autobusiem, otra – starppilsētu. Pie tam starppilsētu autobusu pieturvietas atrodas vairākus simtus metru attālumā no dzīvojamām mājām, pasažieri, īpaši gados vecākiem ļaudīm, šķiet par tālu mērot šo ceļa gabalu no autobusa, nesot smagas somas un iepirkumu saiņus. Vai nebūtu lietderīgāk attālāko autobusu pieturu likvidēt un atstāt tikai vienu – pretī pārtikas preču veikalam «Preiļis», kur apstātos gan starppilsētu, gan vietējo maršrutu autobusi, jautāja siera rūpnīcas dzīvojamā namu masīva iedzīvotāji.

Kā «Novadnieks» noskaidroja Preiļu novada domē, šāda mikrorajona iedzīvotāju vēstule tiešām bija saņemta jau 2004. gada aprīlī. Tā tika

izskatīta un pieņemtais lēmums 7. maijā nosūtīts galīgā lēmuma pieņemšanai uz Preiļu rajona padomes dotāciju sadales un licencēšanas komisiju, kuras sēde notika pērnā gada 26. maijā. Lūk, atbilde:

«Izskatot Preiļu novada domes vēstuli un iedzīvotāju lūgumu par autobusu pieturas «Siera rūpnīca» pārcelšanu uz citu vietu – pieturu pēc pieprasījuma – Preiļu rajona dotāciju sadales un licencēšanas komisija nolēmj:

✓ nepārveidot autobusu pieturu «Siera rūpnīca», jo tā iekļauta visos autobusu maršrutu reisu sarakstos un ir reģistrēta kā pilsētas autobusu maršruta pietura;

✓ pietura, kas atrodas pretī pārtikas preču veikalam «Preiļis», tika ierīkota pēc siera rūp-

ņicas dzīvojamā masīva iedzīvotāju lūguma un tajā pietur visu maršrutu autobusi;

✓ ieteikt siera rūpnīcas dzīvojamā masīva iedzīvotājiem izmantot abas pieturas.»

REDAKCIJAS PIEBILDE

Viss jau būtu labi, ja vien starppilsētu autobusu maršrutu šoferi būtu tik laipni, pretimnākoši un pieturā arī pieturā pretim pārtikas preču veikalam. Īpaši tas attiecināms uz Daugavpils autobusu parka vadītājiem, kuri atbild strupīgi, man te nav nekādas pieturas.

Godīgi sakot, šķiet mazliet dīvaini, dažādi autobusi, dažādas pieturas. Un vai nav arī mazliet par šūku? Pie tam abas pieturas ir vienlīdz slikti iekārtotas.

Sagatavoja L.Kirillova

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Gadu kalnā ar Dieva svētību

Pulkstenis, kurš skanīgi nobimbina pēc pusdienas stundu, tuvojas astoņdesmit gadu vecumam. Tikpat daudz gadu arī Strautiņu mājai Pelēču pagastā, zem kuras jumta pulkstenis skaitījis gaišakas un tumšakas stundas nama saimnieces Jūlijas Strodes dzīvē. Pulksteņa dimdināšana pēc katras pusstundas, divi kaķi, divi suņi, televizors, — tie arī ir, kas ienes dzīvību citādi klusajās un mierīgajās istabās un īsina saimnieces Jūlijas Strodes laiku. Pagalmā pastaigājas trīs vistas un gailis, ko no lapašiem modri apsargā suns. Pēdējos desmit gadus brālāsīvas nāves viņa šeit vienā.

T pirmsdienā šonedēļ bija īpaša diena. Mājas saimiece atskatījās uz 90 mūža gadiem. Apsveicēji nāca un brauca ar mērtiproduktu, dāļu un samērtu pušķiem, ar dāvanām. Joprojām zirgāt gaviļniece saņēma apsveikumu arī no savas pašvaldības. Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovalevskis un sociālā darbiniece Silvija Šņepste, pasniedzot dāvanu un ziedus, jubilārei vēlēja stipru veselību un spēku nodzīvot līdz pat simtam.

Ar vilnas lakatiņu uz pleciem, gludi saglausti mati, mūžam darbīgās rokas salikusi klēpī, gaiši un labestībili atskatījās uz savu s gājumu. Dzīvojuši tēva

mājās, kopā ar māti un abiem brāļiem strādājusi savā saimniecībā. Grūti klājies kolhozā, kad augumā trauslajai sievietei nācies gan art, gan citus smagos darbus darīt, lai vairāk nopelnītu. 55 gadu vecumā devusies pensijā, kas toreiz bija 12 padomju rubļi.

Viens no Jūlijas brāļiem bija kļuvis par mācītāju, kalpoja Kaunatas un Mežvidu draudzēs. Baigākie dzīves notikumi saistās ar Otro pasaules karu, kad brālis tika nežēlīgi nogalināts. Vēl tagad gara acīm māsa nereti aizstājā pie balta krusta Aglonas — Rēzeknes šosejas labajā pusē, kur atdusā viņas brālis. Jūlija dzīvoja kopā ar otra brāļa ģimeni, palīdzēja audzināt viņa meitas, kas tagad bieži vien apciemo savu sirmo tantīti. Strodu mājas par savām sauca arī citi radu bērni, kuri šeit tika pieņemti un izaudzināti.

Labvēlīga un samierniecis-ka attieksme pret cilvēkiem, pret apkārt notiekušo, dzīves gudrības pilna sirds, gaiša pasaules uztvere, siltums attieksmē pret visu dzīvo radību, pret lietām, strādīgums, — tieši ar šīm īpašībām Jūlija garajā mūžā iemantojusi apkārtejo cilvēku mīlestību. Mājās vēl joprojām daudz skaistu sedziņu, pārklāju, galdautu, jo Jūliju visu mūžu pavadījusi čaklas rokdarbnieces slava. Viņa adīja, tamborēja, auda, izšūva, un arī

● Deviņdesmit gadi cilvēka dzīvē ir ievērojams notikums. Pārkāpjot šo sliekšni, Jūlija Strode pateicās Dievam par viņai dotajām mūža dienām un arī visiem cilvēkiem, kas viņai palīdzējuši uzkāpt šajā gadu kalnā. Foto: A. Stepanovs

tagad iespēju robežās nereti ķeras pie adīkļa. Pa ballēm un «večerinkām» staigātāja nebija, necieta arī iedzēršanas. Vairāk stingro prasību dēļ mūžā palika bez otrās pusītes, bet vērojumi un secinājumi par vīriešu dzimtu ir bargi, — lielākā daļa no visiem iedzērāji vien esot. Arī attiecībā uz ēšanu deviņdesmitgadniecei ir stingri ieradumi: joprojām ievēro gavēšanu piektdienās un trešdienās, kā arī lielos gavēņus. Tuvieki aicinot pārcelties uz

dzīvi pie viņiem. Strautiņu saimniece no tā kategoriski atsakās. Viņa nejūtas ne vienu, ne aizmirsta. Dzīvi interesējas par notikumiem, lasot laikrakstus, arī «Novadnieku», seko līdzi «Hameleona rotaļām» varoņiem.

Jubilāre izveda pagalmā. Aplaiž skatienu savai saimniecībai, — akai, pagrabam, abiem mājas sargiem. Un kalnam, pār kur pavašaros skrien vālodzīte kļāgātāja. Tā joprojām ir Jūlijas mīlākā dziesma.

Arhitektūra ir filozofija

Sākums I. lappusē

Skolēniem rasēšana ar zīmuli šķitusi apgrūtinoša, viņi labprātāk darbu paveikuši ar datora palīdzību. Mācību iestādēs vajadzīgas rasēšanas stundas, jaunieši jāieinteresē, jāstāsta par dažādām rasēšanas metodēm. Bet skolās nav rasēšanas skolotāju. Arī maksa par arhitektūras studijām atbaida jauniešus. Programmas apgušana gadā izmaksā vairāk nekā tūkstoš latus.

Runājot par arhitektūru tiešo darbu, Intis Svīrskis atzina, ka problēmas rada arī to speciālistu trūkums, ar kuriem jāsadarbojas lielāku objektu projektēšanas laikā un kas atbild par komunikācijām — par elektrību, kanalizāciju un pārējām. Līdz ar to tos projektus, ar kuriem labprāt pats tiktu galā, nākoties atdot lielākām organizācijām Jēkab-

pilī vai Daugavpilī, pašam kļūstot nevis par vadošo arhitektu, bet paliekot palīga vai izpildītāja lomā. Celtnieki būvdarbu gaitā nereti patvaļīgi izmaina arhitekta iecerēs.

Latgale saņem investīcijas, līdzekļu kļūst vairāk, būvniecības apjomi paplašinās, un pieprasījums pēc jaunajiem speciālistiem pieaug, jo kvalitatīvi projekti būs vajadzīgi. Kādreiz vienīgie būvmateriāli bija gāzbetons, ķieģeļi un šiferis, tagad to piedāvājums ir ļoti plašs, un arī arhitektiem ir vairāk iespēju drosmīgiem projektiem. Tomēr vecā lauku arhitektūra iespēju robežās būtu jāpasargā, sevišķi, ja tas ir vēsturiskais vai kultūras piemineklis. Ja pasūtītājs vēlas rekonstruēt vecu koka namu, es cenšos palīdzēt atrast līdzsvaru starp komforta līmeņa paaugstināšanu un mājas auras sagla-

bāšanu, stāstīja Intis Svīrskis.

Gunta Skreivere arhitektes profesijā vada jau deviņpadsmito gadu. Darba gaitā saņemta bijusi sajūta, ka rajonā pēc jauniem arhitektiem nav vajadzības. Darbā izdevies iekārtoties tikai kā māksliniecei noformētājam. Tolaik arī individuālā celtniecība līdzekļu trūkuma dēļ bija apskūta. Zemu absolventi reāli vērtēja situāciju un šo faktoru dēļ nepievērsās arhitektūras studijām, ir pārliecināta Gunta. Tagad apstākļi mainās. Gunta Līvānos strādā individuāli, pēc arhitektes pakalpojumiem pieprasījums kļūstot aizvien lielāks. Apbūvi izvērsuši zemnieki. Darbā neiztikt arī bez kompromisa, stāstīja arhitekte par saviem kontaktiem ar pasūtītājiem, kuri ne vienmēr spēj iedomāties, kā viņu vēlnes īstenotā

veidā varētu izskatīties dabā.

Savukārt Līvānu un Preiļu novada domes arhitekte Inga Ancāne praksē pārliecinājusies, ka pēdējā laikā jauniešu vidū interese par arhitektūru tomēr pieaug, skolēni izvēlas fakultatīvi apgūt rasēšanu, pie viņas ierodas pēc informācijas par šo specialitāti. Būvniecībā kļūst aizvien vērienīgāka. Jāsaredz un jāpasargā pilsētu īpatnības, it īpaši kultūrvēsturiskās, atzina Inga Ancāne. Līvānos Rīgas ielas namu īpašniekiem atļauts lietot tikai tradicionālos materiālus, apdarei nevar izmantot plattsmasas dēļus, metālu, to vietā jālieto apmetums, koka dēļi vai ķieģeļu apšuvums, kas ir raksturīgs šīs ielas apbūvei. Arī Preiļos vēloties panākt, lai iedzīvotāji saskatītu būves organisko iekļaušanos vidē. Problēmas rada

lielvieki, kuru īpašnieki nedomā par ēku arhitektonisko izskatu, nivelē pilsētu tēlus ar vienādām būvēm. Vienādas plastmasas durvis un logi parādās tāpēc, ka pasūtītāji izvēlas lētākos variantus, un arī firmas, kas tos gatavo, neizceļas ar plašu piedāvājumu klāstu.

Olga Pekareva, rajona pašvaldību apvienotās būvvaldes tehniķe arhitekta arhitektūras jomā strādā kopš 1984. gada. Viņa atzina, ka Preiļos nodibināta mākslas skolas nodaļa, veidojot pamatus arī iespējamām arhitektūras studijām. Man ļoti patīk arhitektes darbs, atzina Olga, stāstot par saviem tiesajiem pienākumiem darba vietā un individuālo projektēšanu brīvajā laikā. Viņa gatavo projektus dzīvojamām mājām, saimniecības ēkām.

Kas var aizliegt novilkt pastalas?

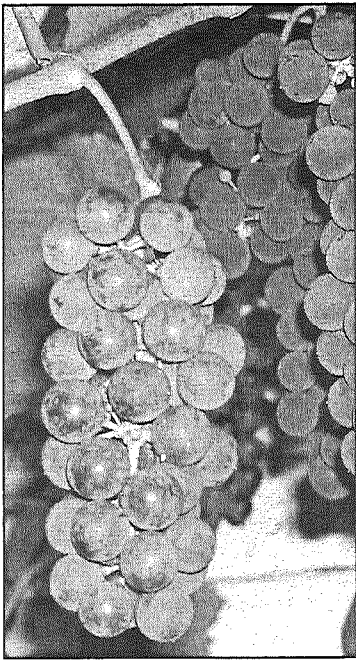
Gads pamazām iegriežas tajā ritējumā, kurš ved pretī nākamajam rudenī notiekošajam Saeimas vēlēšanām. Pirmie priekšvēlēšanu drudža simptomi jau sāk parādīties, un var prognozēt, ka tie kļūs aizvien biežāki, redzamāki un skaļāki. Sākies solījumu un zvērestu laiks. Šoreiz gan ar tiem nepietiks, jo priekšvēlēšanu fons veidojas pavisam citāds nekā iepriekšējās vēlēšanās. Tie iedzīvotāju slāņi, kas pacietīgi izpildīja savus uz barikādēm dotos solījumus staigāt pastalās un cieši savilkta jostu, tagad grib jostu atlaist un pāriet uz kurpēm. Kas viņiem var aizliegt to gribēt? Politikiem būs grūti nosaukt lietas īstajos vārdos un skaidrot, kāpēc daudzās valdības radīta tā sauktos bomžus, trūcīgākus un sevi aizstāvēt nespējīgus cilvēkus masveidā izmetot no dzīvokļiem. Un kāpēc to darīja pašvaldības, kurū pirmais pienākums ir aizstāvēt un rūpēties par saviem iedzīvotājiem. Tāpat būs jāatbild, kāpēc Preiļi, Līvāni, Aizkraukle, Madona, Rēzekne un jebkura cita apdzīvota pilsēta un vieta kļūst aizvien tukšāka, jo ekonomiski aktīvie cilvēki jau sen ir prom — aiz robežām. Kāpēc ar krūmiem aizaug lauki un kāpēc ceļas elektrības, gāzes, degvielas un visas pārējās cenas. Pēdējo nedēļu notikumi rāda, ka nabadzībā iedzītie iedzīvotāji vairs nekautrējas šos jautājumus uzdot valdībai, jo beidzot ir atmodušies arī viņu pašapziņa un nevar vairs aizbāzt muti ar ērti izmantojamo frāzi: paši vien vainīgi.

Skolotāju un Brīvo arodbiedrību protesta akcijas dienās, bet reizi nedēļā vakaros — sižets televīzijā par kādu no Latvijas miljonāriem. Tā sakot, mācieties, kā vajag dzīvot. Šie miljonāri, kā mēs visi, taču arī dzīvojuši padomju laikos, saņēmuši to laiku aldziņu, pakļāvušies sistēmai. Raug, tagad miljonāram nevien fantastisks bizness, pils un vasarnīcas ārzemēs, bet arī personīgā gleznu galerija ar 700 gleznām, starp kurām arī vecmeistaru darbi. Mācieties, ko nozīmē centīgi strādāt un taupīgi krāt. Atliksiet pa 50 santīmiem, varbūt mēneša beigās sanāks kādam no dārgajiem žurnāliem, lai izgrieztu spožu bildīti, ko pie sienas pielikt.

Var runāt ar sarkasmu, ar ironiju, ar humoru. Kamēr runa par dzīvotiem, humors pieļaujams. Tragiski, ja nabadzības dēļ jāzaudē dzīvības. Šokē Latvijā notikušais gadījums, kad neārstēta apendicīta dēļ tika zaudēts bērns. Vecāki, kuri precīzi izpildīja Labklājības ministrijas izstrādāto shēmu, kā jāsaņem medicīniskā palīdzība, vispirms griezušies pie ģimenēs ārstes, kas diagnozi — vīrusu saslimšana — noteikusi pa telefonu! Divpadsmitgadīgais bērns aizgāja bojā, jo māte uzticējās ārstei, neriskēja izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību, bet, kad to izdarīja, bija jau par vēlu. Mums taču visiem šodien ir «ieborēts» par savām sāpēm izstāstīt pa telefonu, un tad medīķi nolems, vai brauks pie jums, vai varbūt tiks iedzert pretspāju tabletīti, kas padarīs vieglāku pārcēšanos uz labākiem ārstnieciskās aprūpes laukiem citā saulē. Ne velti Latvijā aktualizējies jautājums par eitanāziju, jo smagi slimie cilvēki atstāti vieni ar neizturamām sāpēm, viņiem nav, no kā prasīt palīdzību.

Starp šīs nedēļas svarīgākajiem notikumiem ierindojama arī Lielupes ūdens saindēšana un Jelgavas cukurfabrikas slēgšanas draudi. Piesardzīgu šajā notikumā dara tas apstāklis, ka turpmāk Latvijai cukura ražošanu nav paredzēta, mums būs jāzītiēk ar Eiropas cukuru, un tad jau iespējams, ka šis process tiek paātrināts ar tīsuprāt radītiem apstākļiem upes piegādēšanai.

Nāks jauna nedēļa un jauni notikumi. Tuvojas 14. oktobris, kad paredzēts uzsākt cīņu ar reibumā esošiem braucējiem. Sazin, kur tik daudz cietuma kameru ņems, kur viņus ietupināt? Varbūt ieviest pārvietojamos cietumus, nu, tādas, kā pārvadājamās tuales būdiņas, ko lieto masu sarīkojumos? Nolik tādu kameru rindu policijas pagalmā, iekšā — soliņš, lodziņš, galdiņš, naktspodīņš. Ieslodzītie pāris dienas izturēti, bet otrreiz tur negribētu nokļūt. Citādi baidos, ka valdība kersies budžeta pārdalīšanas un miljonu piešķiršanas jaunu cietumu celtniecībai.

Kā noķert vasaras sauli

Sķiet, gluži nesen vagās sārtojās zemenes, groziem un bļodām nesām tās mājās. Gluži vai vakar avenes meža izcirtumos ķekariem krita saujās un mutēs. Jāņogas, upenes, kazenes, plūmes, āboli... Dabas labumu bez gala. Viss saules spēka un enerģijas pārpilns. Ēdām, vārijām un runājām par to, ka vasaras bagātības ir pārlieku gaistošas.

Klāt rudens. Prātus nodarbina tuvā ziema ar aukstumu, sniegu, puteņiem un šķidoņiem. Ak, kā derētu mazliet saules spēka! Bet kur to ņemsi, ja apkārt viss tumšs un drēgns.

Klau, man ir ideja. Brūvēsim vīnu! Vēl jau var šo to paspēt, jo rudens ābolu pa pilnam, arī plūmju koku zari zili melni un no augļu svara nolīkuši. Tāpēc piedāvājam jūsu uzmanībai dažus stāstījumus par vīna gatavošanu un derīgus padomus, kā vasaras sauli noķert un noglabāt mājās vīna pudelē.

laukā no pudeles, ka galva reibst, — priecājas Sanita. — Laukos pie jebkuras mājas ir papildnam ogu, pašas prasās pudelēs iekšā. Kā lai nebrūvē vīnu?

Pirmais vīndaris — vecaistēvs

Tradīcija gatavot vīnus Sanitas mājās tiek kopta jau gadu desmitiem un to ieviesis vectēvs, kura krustmāte Katrīna dzīvojuši Krievijā. Viņš ar vecmāti braucis turp ciemos un pie reizes uzzinājis, kā tās lietas notiek. Toreiz gan nekāds ieraugs vīnam klāt neticis likts, rūgšana notikusi dabiski — tikai ogu sula un cukurs. Tādu metodi viņš piekopis arī mājās un iemācījis arī Sanitai. — Vectēvs vienmēr uzsvēra, ka galvenais ir cukuru pielikt tieši tik, cik receptē teikts. Šogad pirmo reizi izmēģināšu vīna raugu. Esmu dzirdējusi, ka sanākot labāk, vīnam zūdot rūguma piegarša.

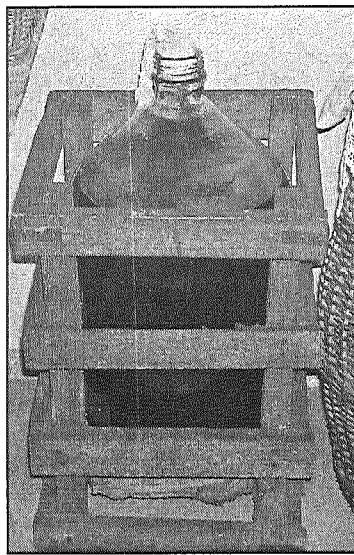
Sanita stāsta, ka darba biedri un paziņas atzinīgi vērtējot šo aizraušanos un svētkos vienmēr labprāt nobaudot viņas darinājumus. Bez tam paštaisātais vīns vienmēr tiek celts galdā arī ģimenes svinībās. Ja paredzami lielāki godi, no pagriba atnestais dzēriens, kas ir viegls, miesu un dvēseli silošs, dod arī zināmu atspaidu. — Es neesmu baudījusi nevienu citu vīnu, kas garšotu tik labi kā mājas vīns, — pārlicināti saka Sanita. — Aromāts, saldenā garša ir galvenās īpašības, kas to ceļ pirmajā vietā starp visiem citiem dzērieniem.

Vīnam vajag vēdināties

Cik vīndaru, tik arī paņēmieni. Par to pārlicinājāmie arī sarunā ar Sanitu. Ir redzēts, ka lielajam stikla pudelēm, kur vīns norūgst un no saldenas suliņas pārvēršas viegli grādīgā dzērienā, uzmauc aptiekās nopērkamos gumijas cimdus un stingri nosien, lai gaisms netiek klāt. Pēc cita paņēmiena pudelēm tiek pielāgoti blīvi korķi un gumijas caurulītes, kuru viens gals atrodas traukā ar ūdeni. Rūgšanas procesā radušās gāzes

● Uz jūsu veselību! Sanita Lepere paceļ glāzi ar pērnā gada jāņogu-upeņu vīnu.

● Kopš jūlija lielajā stikla pudelē rūgst aveņu vīns. Atliek izņemt marles korķīti un telpa piepildās ar spēcīgu aveņu aromātu.

Vajag tikai mazliet centības

SANITA LEPERE ir vecākā referente Lauku atbalsta dienesta Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē, kopā ar kolēģiem nodarbojas ar Eiropas Savienības un valsts atbalsta administrēšanu lauksaimniekiem. Mājās Sutu pagastā viņa kopā ar mammu un vecmammu kopj zemi, tur lopus un nodarbojas ar visām tām ikdienišķajām lietām, kas atšķir pilsētas iedzīvotāju no laucinieka.

Piens un gaļa, graudi un dārzeņi — viss izaudzēts triju sieviešu spēkiem, lai pietiktu pašām un vēl būtu ko padalīties ar radiem. Sanita pati sēžas pie automašīnas stūres, pati vada traktoru un ir pārlicināta, ka iztiku laukos nopelnīt var ikviens.

Ogas pašas prasās pudelēs

Mūsu brauciena pie Sanitas iemesls — ogu vīni, ar kuru gatavošanu viņa nodarbojas jau vairākus gadus. Ko lai ar tām upenēm citu dara, ja krūmi saauguši varen un ievārijumiem, kompotiem un sulām vairs trauku nepietiek, saka saimniece. 'Altajskaja desertnaja' ir sena un ražīga upeņu šķirne, kas dod labu un piesātīnātu sulu. Vēl ap māju sastādītas jāņogas, ir zemenes. Tad nu Sanita izmēģinājusi visdažādākos variantus, taisot vīnu gan tikai no upenēm, jāņogām vai zemenēm, gan arī sajaucot vairāku ogu sulas kopā. Viņa iesaka, piemēram, zemenēm noteikti likt kādu citu sulu klāt, jo citādi vīns iznākot ar ne visai tikamu asumiņu.

Šogad paveicās, jo atvaļinājums sanāca tieši aveņu laikā. Salasiju ogas, izspiedu sulu. Tagad man rūgst aveņu vīns, tāda smarža nāk

norūga un bija gana stiprs un garšīgs.

Sanita par savām vīnu receptēm stāsta ar aizrautību un dalās pieredzē. Piemēram, šovasar salasīti 18 litri aveņu. Sula izspiesta mehāniski, jo tai jābūt dzīvai. Tvaicēta vai karsēta sula zaudē savas īpašības. Arī klāt pievienotajam ūdenim jābūt dzīvam, vislabāk no akas vai avota. Pudelei jābūt piepildītai līdz trim ceturtdaļām, jo rūgstot putiņas ceļas uz augšu un var iet pāri traukam.

Ja vīnu raudzē uz cukura bāzes, 20 litriem šķidruma pievieno septiņus kilogramus cukura. Pie tam cukuru labāk pievienot vairā! paņēmienos, ļaujot vīnam kā laiku rūgt. Šādā dabīgā veidā aveņu vīns gatavojas mēnešus astoņus. Ar vīna ieraugu gan process esot krietni ātrāks.

Jums tas šķiet ilgi? Sanita ir pretējās domās — ātri var tikai pankūkas izcept. Vīns, jo ilgāk rūgst, jo labāks. Pie tam, viena no laba vīna būtiskākajām sastāvdaļām ir klāt pieliktā mīlestība un pozitīvās emocijas. Bez tām taču ikviens produkts zaudē garšu un savu dabisko spēku. Un kāpēc lai savu dzertu veikalā pirktu vīnu, ja pašu dārzos un mežos vasarās pa pilnam ogu — ekoloģiski tīru un saules spēka pārpilnu?

Improvizējiet uz nebēdu

Sanita mūs cienāja ar jāņogu upeņu vīnu, kas gatavots pagājušajā gadā. Šo ogu sulai mazliet pieliktas klāt arī mellenes, kas dēvētas piesātīnātāku krāsu. Ļaujiet brīvu vaļu improvizācijai, viņa saka un lej no karafes glāzēs rubīnsarkanu dzērienu. Dienas gaismā tas dzirksti un vizuālo. Bet garša — nu kas var būt labāks par šo!..

Ļoti garšīgs ir Kaukāza plūmju vīns, lai gan ir arī kāda problēma — grūti atdalīt sulu. Bet tieši tāpēc tas varētu būt viens no elitārākajiem vīniem.

Pirms gadiem bija tapis purva zīleņu vīns, kam bijusi neparasta un īpaša garša, ļoti skaista krāsa.

Vīna ieraugs

Vīna ieraugs ir mikrobioloģisks preparāts, kas nodrošina optimālu sulas pārveidošanu vīnā. 20 litru balonā ielej 15 litrus sulas, pievieno 1–3 kilogramus ūdeni izšķīdināta cukura un vīna ieraugu. Uzliek vates aizbāzni un raudzē divas līdz astoņas nedēļas. Optimālā temperatūra +25 grādi.

Vīna ieraugu ražo uzņēmums «Bioefekts». Pudeļītes cena ap 1,60 latiem.

laiž burbulus, tā apliecinot, ka process notiek. Sanita uzskata, ka tās esot pilnīgas mulķības, jo vīnam vajag vēdināties: — Pēc manām domām, ir vajadzīga gaisa cirkulācija, lai baktērijas būtu dzīvas. Es vienmēr esmu rīkojusies tā, ka pudeles kakliņu aiztaisīti tikai ar marlēt ietītu vates pulkītī. Mamma apsēja vienkārši ar tīru lakatiņu. Un nekādas vainas, vīns

Sausais, saldaiss, deserta...

Vīna darīšana ir sena māksla, kas radusies tieši mājās apstākļos. Noslēpumī tika nodoti no paaudzes paaudzē, no tēvam — dēlam un no mātes — meitai. Arī mūsdienās, kad veikalos ir liels dažādu dzērienu klāsts, tā var nest daudz priecīgu brīžu un radošu mirkļu.

Bez tradicionālajiem — ābolu, pīlādžu un upeņu vīniem — var pamēģināt arī maisījumus: mellenes + ķirši + jāņogas; jāņogas + upenes; jāņogas + avenes; ērkšķogas + āboli. Jāiegūmē vienīgi, ka katra sula jāatšķaida ar ūdeni atsevišķi, ievērojot katras sulas īpašības, un tikai pēc tam viss jālej kopā raudzēšanai. Tas, cik daudz cukura un ūdens jāpievieno, atkarīgs, cik kurā sulā ir skābes un dabīgo cukuru. Protams, jāzina arī, kādu vīnu vēlaties iegūt — sauso, skābo, deserta vai saldo.

Vīna raudzēšanai labāk izmantot stikla pudeles, turklāt taras apjomam jābūt par vienu trešdaļu lielākam par tajā ielieto šķidrums daudzumu. Pudele nedrīkst stāvēt arī pārāk siltā vietā, jo rūgšanas laikā temperatūra tāpat pieaug līdz 30 grādiem. Taču pārāk vēsā vietā rūgšanas process var apstāties.

Pēc rūgšanas, kad vīns ir jāpārlejš, dariet to ar šļūtenītes palīdzību, noliekot pudeli ar vīnu augstāk, bet tukšo trauku zemāk. Tā vīns paliks dzidrns un nesacelsies pudeles dibenā nostājušās nogulsnes, kas var dot brāgas garšu.

Daži iesaka pēc saliešanas pudelēs vīnu pasterizēt. Rīkojas kā ar dārzeņu konserviem, karstā ūdenī vīnu uzkarsējo līdz 60 grādiem un paturot minūtes 10–15. Korķis uzlikts tā, lai gaisms varētu izkļūt no pudeles. Šī procesa gaitā no vīna daļēji izgaro viegļie spirti un ēteri. Pēc tam pudeles cieši aizkorķē.

Pasterizācija būtiski uzlabo vīna garšu, ļauj to ilgstoši uzglabāt, bet pusgrādu zaudētā alkohola nav vērts zēlot.

Ja mājās ir 15 litru pudele

Dažas idejas vīnam, ja mājās pieliekamajā saglabājusies kāda 15 litru tilpuma stikla pudele.

✓ 5,5 kilogramus sarkano vai balto jāņogu saspaida, pievieno 7 litrus ūdens (vislabāk no avota) un 3 kilogramus cukura trijos paņēmienos, tas ir, pa vienam kilogramam.

✓ Pie 10 litriem ābolu sulas pievieno 2 litrus sarkano pīlādžu sulas, 6 litrus ūdens un sākumā 2 kilogramus cukura. Pēc tam cukuru pievieno vēl divas reizes, pa 1,5 kilogramiem. Uz kakliņa uzmauciet balonu vai aptiekā nopērkamo gumijas cimdus. Rūgšanas sākumā balons būs piepūties, bet beigās saplaks. Tāpat, būs pienācis laiks pārliet vīnu un atbrīvoties no nogulsnēm.

Uzmanību! Lai no pīlādžiem vai aronijām iegūtu vairāk sulas un daļēji samazinātu šķērmās īpašības, nomazgātas ogas 2-3 dienas tur saldētāvā. Pēc tam atkausē un izspiež sulu.

Vīna receptu tabula

Nosaukums	Izejvielas (kg)	Ūdens (l)	Cukurs (kg)	Rezultāts
Galda aveņu	1,25	0,115	0,225	1,25
Deserta aveņu	1,25	0,115	0,325	1,3
Galda jāņogu	1,43	1,55	0,58	2,9
Deserta jāņogu	1,43	1,55	0,75	2,0
Galda balto jāņogu	1,43	1,55	0,580	2,9
Deserta upeņu	1,43	1,9	0,75	3,35
Galda ērkšķogu	1,43	0,75	0,4	2,0
Deserta ķiršu	1,25	0,78	0,48	2,07
Galda lāceņu	1,25		0,18	1,1
Galda melleņu	1,25		0,18	1,1

mājas vīna pudelē

Gandrīz profesionāls vīndaris

Preilietis ARSENIJS MAKSIMOVŠ, ko tuvākie kaimiņi un draugi zina kā labu amatnieku un prasīgu saimnieku, dalās savās gandrīz vai profesionāla vīndara zināšanās. Vīna ilgu gadu krātā pieredze var lieki noderēt tiem, kas par pašdarināta vīna gatavošanu vēl tikai domā.

Vislabākie – rudens āboli

Arsenija mājās ieradāmie dienā, kad pagalmā zem nojumītes dūca ar elektrību darbinātais augļu smalcinātājs. No dārza atvestie bumbieri riekšavām vien bira smalcinātājā, pārvēršoties sulīgā masā. Kad no rupja auduma darinātais maiss bija pilns, tas tika cieši noslēgts un varēja sākt sulas spiešanu speciāli darinātā koka toverī. Ierīce vienkārša, lai gan tās izgatavošanai vajadzīgs prasīgs amatnieks.

Sulas spiešana ir vienkāršs, bet ātri padarāms darbs, vajag tikai pusdienu, lai sagatavotu 20 spaiņus sulas. Tiesa, bumbieri nav tik sulīgi kā āboli, tāpēc iznākums būs mazāks. Vispateicīgākie vīnam un vislabākos rezultātus dod skābenie rudens āboli, īpaši visu iecienītā 'Antonovka'. Tai ir tas īpašais skābumiņš, kas ābolu vīnam dod īsto garšu un nodrošina labu rūgšanu.

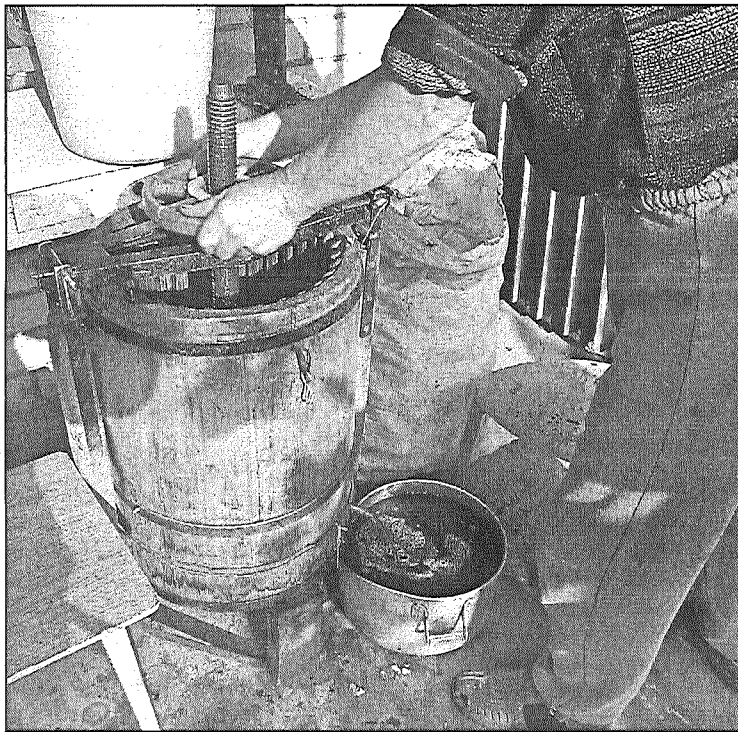
Izmanto avota ūdeni un pašgatavotu ieraugu

Vīna gatavošanai Maksimova kungs izmanto tikai un vienīgi avota ūdeni, pēc kura dodas uz sev zināmo vietu ārpus Preiļiem. Krāna ūdens vīnam nav derīgs, jo to viņš jau sen pārliecinājies. Būtu jāņem vērā, ka šajā gadījumā varot izmantot akas ūdeni.

Lai rūgšanas process noritētu ātrāk, sulai tiek pievienots pašgatavots ieraugs. Ņem vienu kilogramu nogatavojušos jāņogu, puslitru ūdens un 250 gramus cukura. Masu tur istabas temperatūrā, lai tā sāk pamatīgi rūgt. Kad ieraugs gatavs, to var pievienot izspiestajai sulai. It īpaši svarīgi tas ir rudenī, kad laiks kļūst vēsāks un dabiskie procesi notiek lēnāk. Protams, topošajam vīnam attiecīgi jāpievieno arī cukurs. Ja ir vēlšanās iegūt ābolu vai bumbieru vīnu ar piesātinātu krāsu un labu aromātu, var pievienot nedaudz aroniju ogu ar visām mizām.

Vīndaris ir gatavojis arī jāņogu vīnu, bet pats to atzīst par skābu. Bez tam jāņogu vīnam nepieciešams daudz cukura, pat 2,5 kilogrami uz spaini sulas. Aroniju vīnam toties ir šķērma garša un šī iemesla dēļ daudzi to uzskata par nebaudāmu.

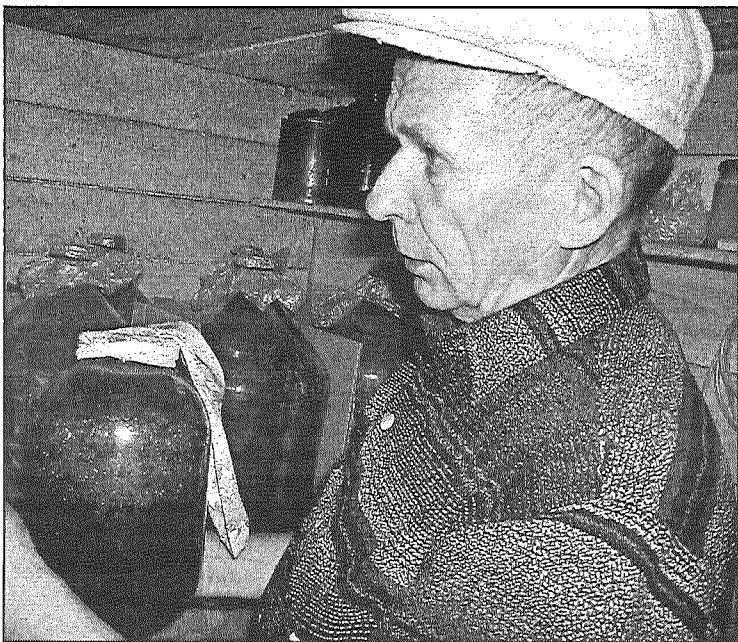
Gatavu vīnu var turēt noslēgtos traukos pagrabā pat vairākus gadus. Maksimova kungs tam piekrit, uzskata, ka tā dzēriens iegūst savas labākās īpašības, bet

● Sulu spiedi, kam piekombinēts ar elektrību darbināms smalcinātājs, Arsenijs Maksimovs izgatavojis pats. Tā ir pietiekami jaudīga, lai pus dienas laikā sagatavotu 20 spaiņus sulas.

● —Vai redzat šo pelēko apsarmojumu uz āboliem? Tas ir dabiskais raugs, kas nepieciešams rūgšanai, tāpēc augļus, kas paredzēti vīnam, nevajadzētu mazgāt, — skaidro Arsenijs Maksimovs.

tikai tajā gadījumā, ja vīns ir darināts no vīnogām. Ābolu vīnu ieteicams izlietot triju gadu laikā, jo vēlāk tas daudz ko zaudē no savas garšas.

Zileņu vīns – super!

Par vienu no savām līdzšinējām veiksmēm Arsenijs Maksimovs uzskata zileņu vīnu. Ja šīs ogas izdotos pietiekamā daudzumā izaudzēt dārzā, kas tas būtu par gardu vīnu, viņš saka. Arī rūgšanas process pavisam savādāks nekā citiem vīniem, mierīgs un nemaināms, gluži vai ar mikroskopu bijis jāskatās, lai pamanītu sīkos gaisa burbulīšus. Neviens no ciemiņiem, kam gadījies to nogaršot, tā arī nevarējis atminēt, kādu izcilu vīnu nobaudījis. Bez tam zileņu vīns esot arī ļoti veselīgs.

Pēc pāris gadiem saimnieks solās cienāt ar pašaudzētu zileņu vīnu, jo dārzā iestādīti trīs ogu krūmi. Viņš gan uztraucas, vai tik nebūšot augus sabojājis, jo stādot, labu gribēdams, apakšā krietni ielicis kūtsmēslus. Paskat, lapiņas pavisam krāsu mainījušas, Maksimova kungs rāda un stāsta, ka vēlāk esot glābis, kas glābjams. Atvesis no meža dažādas skuju, skaidiņas, sajaucis ar kūdru un iestādījis no jauna.

Lepojas ar vīnogām

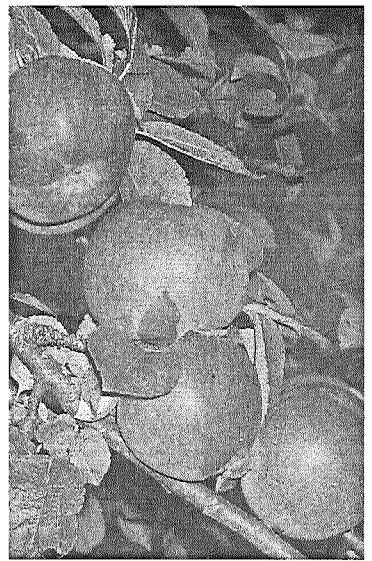
—Šogad man rūgst 60 litri vīnogu vīna. Visas ir paša audzētas, — lepojas Arsenijs. — Jaunībā dienēju Vidusāzijā pie robežas ar Afganistānu. Tur arī pirmo reizi redzēju, kā top vīns. Vietējam kolhozam līdz ar kokvilnas audzēšanu tā bija viena no galvenajām un ienesīgākajām ražošanas nozarēm. Kādas ozolkoka mucas ar «Kagoru» pagrabos stāvēja, desmitiem tonnu tilpumā!

Vēlāk iepazinās ar moldāviem, arī viņi stāstīja, kā mājas apstākļos var vīnu taisīt. Ieraudzījuši Preiļu veikalos nopērkamās tumšās vīnogas, viņi bija sašutuši – tās tak nav ēdamās šķirnes, no tām vīns jātaisa.

Latvijas klimatiskajos apstākļos audzēšanai vispateicīgākā ir šķirne 'Zilga'. Pirmais vīnkoks pagalmā iestādīts pirms gadiem septiņiem. Tagad tas ir krietni pieņēmis augumā, stumbrs jau gandrīz rokas resnumā. Pie mājas aizvējā un piesaulītē tas jūtas labi un katru vasaru priedē ar bagātīgu ogu ražu.

Svarīgi esot nesastādīt vīnogas par tuvu, lai augiem ir pietiekami plašuma, saules gaismas un lai būtu aizsardzība no ziemeļu un ziemeļrietumu aukstajiem vējiem.

● Lielākos daudzumos vīndaris gatavo ābolu vīnu, taču pašam vislabāk garšo vīnogu un purva zileņu vīns. Tagad viņš sapņo par to, ka dārzā izdosies izaudzēt savus zileņu krūmus, lai rudenī nebūtu jābrauc uz purvu.

Maksimovu dārzā pašlaik aug no pirmo ražu šovasar deva septiņu šķirņu vīnogas. Tās izaudzēt nespēj tikai galīgie sliņķi, teic saimnieks. Arī mazbērni par vec-tēva vaļasprieku ir sajūsmā, baudot gardās ogas. 'Supaga' — ar lieliem dzeltenīgu ogu ķekariem, 'Guna' — saldās, mazliet iesārtās un samērā lielas ogas. Tieši šīs šķirnes viņš ieteic audzēt gan ēšanai, gan arī vīna raudzēšanai.

Nenotrauciet pelēko apsarmi

Stāstot par vīna darīšanas noslēpumiem un daloties pieredzē, Arsenijs Maksimovs uzsver kādu lietu, kas jāzina ikvienam iesācējam. Izrādās, ka, pirms spiest vīnam paredzētu augļu vai ogu sulu, ne ābolus, ne vīnogas nedrīkst mazgāt.

—Vai redzat to pelēko apsarmojumu, kas ir uz āboliem, plūmēm vai vīnogām? Tās ir dabiskās, dzīvās rūgšanas baktērijas, kas mazgājot tiek noskalotas. Ja arī kādi netīrumi uz augļiem saglabājušies, vēlāk tie nostāsies trauka dibenā, bet bez šī dabiskā rauga vīns neizdosies tik perfekts. Augļu mazgāšana nepieciešama tikai tajā gadījumā, ja sula domāta uzglabāšanai un tālākai pārstrādei.

Jāuzmanās no nepatīkšanām

Rūgstošo vīnu ozolkoka mucās un lielajās stikla pudelēs Maksimova kungs uzglabā speciāli uzbūvētā kambarī, kur valda izcila tīrība un kārtība. Tā ir viena no galvenajām prasībām vīna darīšanā, viņš saka. Gaisa temperatūra telpā nedrīkst būt zemāka par plus astoņiem vai plus pieciem grādiem, citādi rūgšanas process apstāsies. Trauki netiek pārlietu cieši noslēgti. Arsenijs neizmanto arī gumijas caurulītes gāzu izvadīšanai, jo tās var aizsērēt. Un tad var gadīties pamatīgas nepatīkšanas. Paziņām reiz tādā veidā lielā muca ar rūgstošo vīnu uzsprāgusi, nodarot lielu skādi dzīvokli.

Kamēr vīns rūgst, traukus nedrīkst turēt padziļinājumā, piemēram, pagrabā. Izdalījušās gāzes, ja tās saelpojas, var izsaukt smagu saindēšanos.

Materiālu sagatavoja Lidija Kirillova.

Foto: Andrejs Stepanovs

Dažas praksē pārbaudītas lietas

Lai nodrošinātu labāku rūgšanu, traukā ar vīnu var iebērt arī sauju rozīņu. Tās ir gan dabiskā rauga avots, gan dod cēlāku un izsmalcinātāku garšu.

Vīnā nekādā gadījumā nedrīkst likt alus raugu. Izveidojušās spirta koncentrācijas dēļ raugs ies bojā un rūgšana pavisam apstāsies.

Ja ievērotas visas proporcijas, cukurs rūgšanas laikā pārvērsas spirtā, kura saturs

var sasniegt 14-15%.

Lai iegūtu vieglāku vīnu, sākotnējam ogu un cukura daudzumam jāpievieno divreiz vairāk ūdens. Spirta saturs būs 10 līdz 12%, bet tādā gadījumā vīns būs mazāk noturīgs.

Norūgušu vīnu ieteicams uzglabāt plus 8 līdz 12 grādu temperatūrā, bet ne ilgāk kā gadu. Vēlāk vīna garšas kvalitāte ievērojami pasliktinās.

SKOLU ZIŅAS

Rudens krāsas
ekskursijās un
kompozīcijās

● Elīna Erte (no kreisās), Mārtiņš Vovers, Aiga Cakule ar saviem un skolasbiedru darbiem. Foto: A. Stepanovs

Dravnieku pamatskolas skolēni un skolotāji atvasaras dienas steidz izmantot, lai uzkrātu pēc iespējas vairāk saules staru un spilgtu iespaidu aukstajam un tumšajam laikam. Septembrī notikušas vairākas ekskursijas. Jau 1. septembrī 9. klases skolēni kopā ar audzinātāju apvienoja izklaidi ar atpūtu, dodoties uz ūdensslēpošanas bāzi «Baški». Skolēniem bija iespēja braukt ar ūdensslēpēm, ar motorlaivu vizinoties pa ezeru, izbaudīt tā skaistumu, bet pēc tam izkarsēties pirtī.

Nedēļu vēlāk skolēni devās uz Stabulnieku kultūras namu, lai aplūko tu mākslinieka Jāzepa Alfrēda Puduļa gleznu izstādi un tiktos ar pašu mākslinieku.

Vienā no septembra dienām Dravnieku pamatskolas 7. – 9. klašu skolēnus brīnišķīgi uzņēma Maizes muzejā Aglonā. Interesants stāstījums, gards cienasts, senlaicīgi priekšmeti, neparastais noformējums, — tas viss kopā lika padomāt par dienišķo maizi, kas ikdienā sūri grūti nopelnāma. Ekskursanti Aglonā izbaudīja arī svētvietas mieru bazilikas tuvumā, veldzēja slāpes ar avotiņa ūdeni. Atpakaļceļā skolēni devās uz Jasmuižu, kur piedalījās Dzejas dienu sarīkojumā un noskatījās literāri muzikālu uzvedumu. Tas bija veltīts Dzejas dienu 40. gadskārtai, kā arī J. Raiņa 140. dzimšanas dienai.

4. – 6. klašu skolēni devās braucienā pa Latgali. Vispirms bērni apmeklēja Jasmuižu, kur apskatīja J. Raiņa muzeju un izstādes, bet pēc tam brauca uz Šņepstu pilskalnu. Tālākais ceļš veda uz Lūznavu Rēzeknes rajonā, bet brauciena galamērķis bija skaistais Mākoņkalns.

Nākamajā dienā pie skolas piestāja autobuss, ar kuru ekskursijā devās 1. – 4. klašu skolēni. Viņu maršruts bija īsāks, bet arī izziņas bagāts. Kinoteātrī «Ezerzeme» bērni noskatījās animācijas filmu, pēc tam devās apskatīt Preiļu parku, apjūsmodot senatnīgi skaistos vārtus un kapelu. Interesantu stāstījumu par šiem objektiem bija sagatavojusi Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbiniece. Skolēni aplūkoja arī muzeja telpas un rokdarbnieces A. Micānes darbu izstādi, piedalījās programmā «Kas dārzā?». Mazie ekskursanti no Dravniekiem apmeklēja keramiķa P. Čerņavska māju muzeju, kur podnieka J. Caica vadībā izsekoja procesam, kā māls top par trauku. Bērni ar sajūsmu aplūkoja arī miniatūrās pasaku pilis Preiļos, kur tapa kopīgs foto.

Vienā no septembra dienām ceļā devās arī paši mazākie Dravnieku pamatskolas audzēkņi – pirmsskolas grupa. Pirmsskolēni ciemojās Preiļu bērnu dārzā «Pasaciņa». Draiskulīgs Rūķis iepazīstināja ar savu pasaku valstību. Kuģis, laiva, vilciens, auto mazos «aizveda» uz dažādām pilsētām. Rotaļu laukumā Rūķa vadībā bērni pārvarēja dažādus šķēršļus. Bērniem bija iespēja palūkoties, kādas ir grupiņu telpas, rotaļlietas, pacienāties ar pašceptu maizīti.

Skolā bija organizēta arī tradicionālā rudens kompozīciju izstāde, kur skolēni izveidoja no savos dārzos izaudzētiem ziediem, dārzeniem un augļiem. Skatītāji noteica simpātiskāko darbu. Pēc rezultātu apkopošanas izrādījās, ka skatītāju simpātija pienākas Mārtiņa Vovera darbam «Rudens lietus». Arī vairākas citas tika atzītas par interesanti veidotām un sakārtotām kompozīcijām. Ievēribu izpelnījās «Karaliene mana, es tavs uzticamais draugs», kuras autore bija Aiga Cakule, «Saulriets» un «Abolītis» (Elīna Erte), «Spurainā klase» (Zane Vilcāne), «Rudens balle» (Agnija Znotiņa), «Sarkanā princese – roze» (Laine Pudule), «Zelta kamolīts» (Andris Balodis), bet starp dārzenu kompozīcijām: «Stilīgais un divainis» (Sandis Upenieks), «Kāposts – 2005» (Atis Ivanovs).

L. Rancāne

Spānija- sportistu
sapņu iepildījums

● Māriete Vilcāne (otrā no labās) ar pārējām sportistēm Spānijā.

Pirms četriem gadiem tika apstiprināta Spānijas kandidatūra rīkot Pasaules veterānu čempionātu vieglatlētikā. Spānijas dienvidrietumu pilsēta Donostija-San Sebastianā no 22. augusta līdz 3. septembrim uzņēma 91 pasaules valsti ar 6033 sportistiem. Vislielākās delegācijas bija no Spānijas – 1390 sportisti, Vācijas – 681 sportisti, Francijas – 482 sportisti, Lielbritānijas – 461 sportisti, ASV – 296 sportisti. Latviju pārstāvēja 26 sportisti. Mūsu kaimiņi igauņi delēģēja 49, bet lietuvieši 19 sportistus. Sportists, kurš sasniedzis trīsdesmit piecu gadu vecumu, var sākt startēt šajā forumā. Visvisvecākā vecuma grupa ir 95+, kurā šogad startēja divi simts metru skrējēji. Sportistu iecienītākā disciplīna bija 200 m, 100 m, 8 km krosa skrējieni, maratons, 400 m skrējieni. Sievietēm viskuplāk pārstāvētā disciplīna bija 100 m un 200 m skrējieni, 8 km kross, vīriešiem – maratons, 200 m un 100 m skrējieni. Visvairāk dalībnieku bija vecuma grupās 40+ – 1059, 45+ – 977, 50+ – 935. Čempionātā sportistiem bija iespēja startēt 31 disciplīnā, kurās startēja 12435 dalībnieki (sportistiem disciplīnu skaits nav ierobežots). Sportistu startiem tika atvēlētas četras modernas sporta bāzes – centrālais stadions, divi iesildīšanās stadioni, hipodroms un pilsētas ielas. Neoficiālajā komandu vērtējumā pēc izcīnīto medaļu skaita Vācija ieņēma pirmo vietu ar 313 medaļām, otro vietu ar 159 medaļām izcīnīja ASV, bet Lielbritānija ar 143 medaļām nostājas uz goda piedēstāla trešā pakāpiena. Latvija šajā vērtējumā ar sešām medaļām (vienu sudraba un piecas bronzas medaļas) izcīnīja 47. vietu. Zelta vidusceļš.

Divus gadus biju startējusi Eiropas čempionātos Vācijā un Dānijā, bet šogad pateicoties Līvānu novada domei, SIA Līvānu kūdras fabrika un Unibanka atbalstam varēju piepildīt savu sapni – startēt pasaules visnozīmīgākajās sacensībās. Miļš paldies sapniša īstenotājiem. Šogad novada komandu pārstāvēja trīs sportisti – Gunārs Mikulis, Daiga Zvejniece un es – raksta autore. 19. augustā sākām 3520 km garo ceļu ar madoniešu mikrobusiņu, bet uzņēmīgais Gunārs savā kompānijā šo ceļu veica

ar personīgo auto. 21. augusta vakarā iebraucām San-Sebastianā. Spānija mūs nesagaidīja ne ar cerēto viesmīlību, ne ar karsto laiku. Organizatori nebija parūpējušies par sportistu nodrošinājumu ar naktsmītnēm (teltis vietām). Iestājoties tumsai uzlējam teltis pie stadiona, taču acīgie policisti bija klāt. Izdevās sarunāt vienu nakti pārnakšnot. Nākamajā rītā pēc atkārtota policistu lūguma nācās teltis novākt. Pirmdien, apskatot pilsētu, meklējam naktsmītnes. Neveiksmīgi. Stadionā satiekamies ar Gunāra kompāniju. Nolēmām izbraukt no pilsētas un nakšnot hipodroma stāvvietā. Un tā pavadījām sešas naktis. Ar tumsu teltis uzslējam un ar gaismiņu novācām. Praktiskajam latvietim šis neērības nespēja samaitāt omu. Arī laiks nelutināja, karstākā diena bija plus 25. Startēju savu spēju robežās. Bet kā būtu, ja būtu ...? Es startēju septiņciņā (80 m/b, augstlēkšana, lode, 200 m, tāllēkšana, šķēps, 800 m) un kopvērtējumā izcīnīju deviņo vietu, arī pagājušajā Eiropas čempionātā Dānijā bija deviņo vieta. Mana komandas biedrene Daiga, startējot septiņciņā, pirmo reizi spēja izcīnīt desmito vietu. Gunārs pelnīti mājās pārveda sudraba medaļu 20 km komandu soļojumā. Latvijas komandas sastāvā soļoja Zigurds Irbe (Rīga), kurš jau bija izcīnījis sudrabu 5 km distancē, bet 20 km ierindojās 7. vietā, Juris Dadzis (Talsu raj.) izcīnīja 8. vietu, Gunārs Rubenis (Gulbene) iesoļoja 12. vietā, bet mūsu Gunārs – 17. vietā. Summējot četru dalībnieku distances laikus, Latvijas komanda nieka tiesu zaudēja spēcīgajai Vācijas komandai, bet atstāja aiz sevis ASV un Anglijas komandas. Gunārs Mikulis izsaka pateicību par atbalstu Līvānu novada domei, SIA RNS-D, a/s Preiļu siers un Preiļu KS.

Beidzas vieni starti, sportists nedaudz atvel elpu un kaļ treniņplānus nākamajai sezonai. Nākamgad Eiropas čempionātā vieglatlētikā Polijā, Poznaņā no 21. jūlija līdz 3. augustam Līvānu novada vieglatlēti nolēmuši startēt ar savu komandu, protams, pārstāvēt Latviju.

M. Vilcāne, Līvānu novada domes sporta un masu pasākumu organizatore

Konkursā prasmī rādīs didžeji

Līvānu bērnu un jauniešu centros uzsācis organizatoriskos darbus konkurss «Dj Līvāni 2005» rīkošanai. Konkurss ir atklāts, un tajā var piedalīties jebkurš jauniešu vai jauniešu grupa vecumā no 14 līdz 23 gadiem.

Didžeju konkurss Līvānos notiks jau otro reizi, aicināti gan zēni, gan meitenes. Kas teicis, ka meitenes nevar būt didžeji, saka viena no konkursa organizatorēm, bērnu un jauniešu centra

metodiķe Aija Skarbiniece. Daudziem jauniešiem mājās ir mūzikas centri, datori, kompaktdisku kolekcijas, viņi labi prot ar to visu rīkoties, un kopā ar draugiem apgūst didžeju iemaņas. Tās jāparāda arī plašākai publikai, jādod iespēja sacensties.

Konkursa rīkošanā iesaistījušās arī sabiedriskās organizācijas «IMKA Līvāni», «Atbalsti jaunos talantus» no Daugavpils, Līvānu novada dome. Konkursu vērtēs eksperti – didžeji no sabiedriskās organizācijas «Atbalsti jaunos ta-

lantus». Diskotēkas apmeklētāji varēs balsot par savu simpātiju. Pērn didžeju konkursa uzvarētājiem bija dota iespēja demonstrēt savas spējas klubā Daugavpils ekspertu vadībā, uzkrāt jaunu pieredzi svešas publikas priekšā.

Didžeji konkursā piedalīsies ar 20 minūtes garu programmu.

Konkurss «Dj Līvāni 2005» paredzēts 29. oktobrī, tas notiks divās vecuma grupās.

L. Rancāne

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Latvijas-Somijas kopuzņēmums SIA "SILVA"

PĒRK

Vējgāztu un augošu mežu izstrādei;
MEŽUS īpašumā.
Apajkoksus pie ceļa.
Bezmaksas novērtēšana.
Maksājam augstas cenas.

Telefoni uzzinām: 9237307; 6407426; 7804343

www.silva.lv

SIA «IBIZA»

Iepērk Vidzemē pie ceļa

Priede		Egļe	
diam. 9-14	Ls 23	diam. 14-17	Ls 31
diam. 14-28	Ls 33	diam. 18-24	Ls 35
diam. 28 <	Ls 33	diam. 25 <	Ls 37

Iepērk Latgalē pie ceļa

Priede		Egļe	
diam. 14-28	Ls 28	diam. 14-18 <	Ls 28
diam. 28 <	Ls 33	diam. 18 <	Ls 35

Iepērk papīrmalku pie ceļa.

Bērs — Ls 16. Skujkoki — Ls 10. Apse — Ls 8.

Tālr. 6460872, 6457973.

Ātra apmaksā. Slēdzam sadarbības līgumus.
Sniedzam transporta pakalpojumus.

PIEDĀVĀ DARBU Anglijā un Ziemeļīrijā.

Dažādās specialitātes
(var bez angļu valodas zināšanām).

Droši, ātri, nav dārgi.

SIA «Regus».

Licence nr. 92.

Tālr. Jēkabpīlī 5223555, 8824406.

Vispasaules Kristīgo dziednieku asociācijas dziednieki ZIGFRĪDS LIEDE, kosmos psiholoģijas zinātnieks un ILZE LUBGĀNE, daktare, gaišreģe, dziedniece pieņems Preiļu kultūras namā 11. oktobrī no plkst. 14.00, Līvānu kultūras namā 13. oktobrī no plkst. 9.00 – 11.00. Pieteikties personīgi. Tālr. 9656936.

Irējam vai pērkam
telpas veikalam
Līvānos.

Tālr. 9296724, 9105566.

SIA «Rēzeknes galas kombināts»
Iepērk lopus.

Tālrunis uzzinām 4622475.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas
Preiļu filiāle piedāvā
✓ kredītus pret nekustamo īpašuma ķīli.
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā.
Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana)
kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

Forvardera pakalpojumi ar
«Lokomo 910». Tālr. 9268055.

Ārzemju investori pērk mežu ar zemi
(arī lietošanas tiesības)
par labu samaksu.
Tālr. 9682226, 8614444, 5068515.
Fakss 5068514.

PĒRK metāllūžņus, nolietotu
tehniku, kaltes, mucas.
Tālr. 8750438.

Jēkabpils uzņēmums SIA «Tora Plus»
pārdos un malnīs
pret mazgātu un nemazgātu altas vīnu segas,
trikotāžu un dziju:
11. oktobrī: Steķos 8.00, Rudzātos 8.30, Priekules 9.00,
Preiļos 10.00, Riebiņos 11.00, Stabulniekos 11.30, Galēnos
12.00, Smelteros 12.30, Anspokos 13.00, Sutros 13.30.
12. oktobrī: Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkursiņos 9.00,
Upmalā 9.30, Pilišķos 10.00, Anspokos 10.30, Aizkalnē
11.00, Pelēcos 11.30, Arendolē 12.00, Svenčos 12.30, Rimi-
cānos 13.00. Tālr. 5232217, 9160433, fakss 5235070.

PĒRK pļavas, mežus (arī izstrādātus),
īpašumus pie ūdeņiem, apbūves gabalus.
Tālr. 6452353.

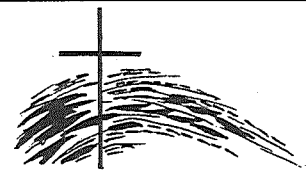
Veikalā «Sēta» pārdod apkures
katlus, kaminus, plīti, radiatorus, silta
ūdens boilerus, sūkņus, dūmvadus,
ūdensskaitītājus. Iekārtu piegāde,
instalācija, kredītiespējas.
Jēkabpīlī, Brīvības ielā 165. Tālr. 19294258, 5232909.

PĒRK melnos un krāsainos
metāllūžņus. Tālr. 6323219

КУПЛЮ лом черного и цветного
металла. Тел. 6323219.

Sludinājumi
«NOVADNIEKĀ»
Tālr. 5307057.

Abonēšana ar
atlikto maksājumu.
Tas ir izdevīgi!

Es tagad aizeju, bet ne jau tālu,
Es aizeju tepat – ar citu sauli, citu zemi
parunāt...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un esam
kopā ar Ilmāru Cauni,
TĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

Ar zelta diegiem – saules stariem
Šuj debesis pie zemes Dievs,
Lai tie, kas esam lejā, varam
Ar tiem tur augšā satikties.
Skumju brīdī esam kopā ar
Santu Skabu,
TĒTI mūžībā pavadot.
PVG kursabiedri un audzinātāja

Pārtrūkstot lidojumam, zūd sapņi
un cerības,
Bet paliek mīlestība tuvinieku sirdīs.
Izsakām līdzjūtību skolas darbiniecei
Česlavai Puzanovai un viņas tu-
viniekiem, BRĀLI Franeku izvadot
mūžībā.
Jaunaglonas arodividusskolas
kolektīvs

Rudzātu pagastā
svēticu vakars 15. oktobrī
✓ Vidu kapos 12.00
✓ Steķu kapos 13.00
✓ Eleonorvīles kapos 16.00
✓ Rudzātu kapos 17.00

SIA «DIŽMEŽS» Jēkabpīlī
PĒRK NEŠKIROTUS
BĒRZA FINIERKLUČUS.
MŪSU TRANSPORTS.
Tālr. 9397979.

SLUDINĀJUMI ● REKLĀMA ● SLUDINĀJUMI

Pārdod

1. ist. kooperatīvo dzīvokli Preiļu centrā
(1. stāvs, labā stāvoklī). Tālr. 9123673,
5323546 (vakaros);
piena kvotas. Tālr. 9997608;
kūsmēslus (lēti). Tālr. 5373523;
darba zirgu. Tālr. 5370530;
sivēnus. Tālr. 6587326;
grūsnu tēli. Tālr. 5321469.
ābolus, pirtslotas. T. 6392523;
boileru (pie centrālāpkures), apkures
katlu (malkas, remontējams). T. 6090560;
bufeti, rakstāmgaldus, ledusskapus, veļas
mazgājamo mašīnu, gāzes plīti, TV tum-
bu, gultu, tahtu, alus mucas. T. 4624707;
darbgaldus baļķu zāģēšanai (garums - 7 m,
platums - 50 cm, 5 kW, nav pabeigts, Ls
120). T. 9451043;
darbgaldus malkas zāģēšanai. T. 6138827;
dēļus (nešķautnētus, 45 mm, 60 mm,
garums - 6 m), brusas (190 mm, garums -
6 m). T. 8248940;
disku (cieto, datora, 40 Gb) vai maina
pret disku (līdz 20 Gb, ar piemaksu). T.
9236551;
disku (cieto, datora, 40 Gb). T. 9236551;
divāngultu (divvietīgu, Ls 80, jaunu),
mobilā telefona uzlādes ierīci, matu fēnu. T.
4636004;
dziedzerus (bebra). T. 6349630;
dziļumsūkņus ECV 5, 6, 8, 10, elek-
trodzināju (10 kWx1500 apgr./min, 11
kWx3000 apgr./min). T. 9251805, 4624900;

flīzes (15x15, brūni-cerīnkārtas, 6 kv.m,
Ls 3/kv.m). T. 4635061 (vakaros);
fotoaparātu «Recam». T. 463701;
grāmatas latviešu valodā (mākslas litera-
tūra, 1940. - 1980.g.izl.). T. 8718103;
granti, kūsmēslus, melnzemi, akmeņus.
T. 8731145, 4621471;
graudus, elektromotoru (4 kW, 3000 ap-
gr./min, Ls 40). T. 4663271, 9491317,
6395840;
gultu (bērnus, ar tumbu, labā stāvoklī).
T. 6463306;
izlietni «Ariston» (nerūšošā tēraudā).
T. 9409267;
jakas (vatētas) un bikses (jaunas), lietus-
mēteļus, tīras stikla pudeles. T. 4616385;
kartupeļus (dažādus). T. 6176725;
kartupeļus (mazos, spainis - 0,13/kg, pār-
tikas - Ls 0,10/kg). T. 4622299;
kartupeļus (pārtikas, vairumā). T.
9584241;
kartupeļus, kāpostus, galdas bietes
(vairumā). T. 9466043, 9483672;
kasītes (koka, sīpolpuķu uzziedināšanai).
T. 9534524;
kastrolī (emaljētu, 25 l, lietotu, kāpostu
skābēšanai, alvejas puķes (Ls 1/podiņā).
T. 4635224;
katlu (pirts), vārtus, vārtiņus. T. 4621838;
kieģeļus (ugunsdrošos, šamota, 23x11x5,
Ls 0,22/gab.), plakano šiferi, skārdu (iespē-
jama piegāde). T. 8872445;
klavieres «Ukraina», gadu vecu ērzelī.
T. 8331772;

klavieres «Krasnii oktjabr». T. 4635144;
klavieres «Rīga» (mazlietotas). T.
6114982, 6416849, 4633573;
klučus (nestandarta, betona, pamatu, pa-
grabu izbūvei, atrodas piepilsētā). T.
6411021;
krāsni (pirts), ierīci šašliku cepšanai. T.
6442502;
kūsmēslus (lēti, steidzami), novusu (va-
jadzīgs remonts). T. 8382774;
kvotas (piena). T. 8336196;
laktu (kalēja) un skrūvspīles u.c. smēdei.
T. 6172941;
ledusskapu «Snaige» (lietotu, labā stāvoklī). T. 6118541;
ledusskapu «Minsk - 16», televizoru
«Record VC - 381 D - C» (viss lietots,
teicamā stāvoklī). T. 4633389 (vakaros);
ledusskapu «Oka - 2» (labā stāvoklī). T.
4628348, 6797787;
ledusskapu «Birusa» (lietotu, lēti). T.
4622741;
ledusskapu «Polus» (lietotu, labā stāvoklī,
lēti). T. 4634628, 4636158;
ledusskapu «Snaige» (lietotu). T. 9126867
(pēc 16);
lietusmēteli (vīriešu, 64. izm.), vējjaku,
ziemas mēteli (64. izm., viss lēti). T.
4634062;
logus (plastikāta, par supercenu, lētāk
neatrast). T. 9421666;
televizoru «LG» (lietotu), jaunus stiklo-
tus rāmjus (110x142), veļas mazgājamo
mašīnu «Majutka» (Ls 10). T. 4641042,

5907993;
televizoru «Slavutic - 4208» (ļoti lēti,
darba kārtībā, liels). T. 9914552;
televizorus «Horizont», «Raduga 716»
(Ls 15). T. 9754714, 4632054;t
tumbu (drēbju). T. 4633059 (vakaros);
vannu (jaunu, pelēku, «ROCA», metāla,
170x70). T. 8745353;
veļas mazgājamo mašīnu - automātu
(1200 apgr./min), divkameru ledusskapu. T.
6253766, 4607191 (8 - 16);
veļas mazgājamo mašīnu «Vjatka» (au-
tomātu, lietotu). T. 9126388;
velosipēdu «Tūris» un bērnu velosipēdu
«Školnik» (labā stāvoklī, rezerves daļas). T.
8374377.

Pērk

malku ar piegādi Preiļos. Tālr. 6144319;
buldozeru T-130 (var būt bez lāpstas)
vai T-130 lāpstu atsevišķi. Tālr. 9288258,
9206648.

Dažādi

Meklēju meistaru dzīvokļa remontam.
Tālr. 6736581.
Atdosim labās rokās jaukus kaķēnus.
T. 5764264, 6104778, vakarā.